

ଷ୍ଟେଟ ଟ୍ରେଡିଂ କର୍ପୋରେସନ ଅଫ ଇଣ୍ଡିଆ ଲିମିଟେଡ୍

ବନାମ

ମହୀଶୂର ରାଜ୍ୟ

(ଏସ୍. କେ. ଦାସ, ଜେ. ଏଲ୍. କପୁର, ଏ. କେ. ସରକାର,
ଏମ୍. ହିଦାୟତୁଲ୍ଲା ଏବଂ ରଘୁବର ଦୟାଲ, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିବୃନ୍ଦ)

ବିକ୍ରୟ ଟିକସ - ରାଜ୍ୟ ବାହାରେ ଥିବା କାରଖାନାଗୁଡ଼ିକରୁ ରାଜ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ କ୍ରେତାମାନଙ୍କୁ
ଯୋଗାଣ - ଆନ୍ଧ୍ରରାଜ୍ୟ ବିକ୍ରୟ କି - କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ବିକ୍ରୟ ଟିକସ ଅଧିନିୟମ, 1956 (1956ର
74), ଧାରା 3 - ସମ୍ବିଧାନ (ଷଷ୍ଠ ସଂଶୋଧନ) ଅଧିନିୟମ, 1956 ଦ୍ଵାରା ସଂଶୋଧିତ ଭାରତର
ସମ୍ବିଧାନ - ଅନୁଚ୍ଛେଦ 286 (2), 269 (1) (g), ତାଲିକା 1 ର ପ୍ରବେଶ 92A, 19 (1) (f), 31 /

1956 ମସିହା ସେପ୍ଟେମ୍ବର 11 ତାରିଖରେ ଲାଗୁ ହୋଇଥିବା ସମ୍ବିଧାନ (ଷଷ୍ଠ ସଂଶୋଧନ)
ଅଧିନିୟମ, 1956 ଦ୍ଵାରା ସଂଶୋଧିତ ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 269ର ଖଣ୍ଡ (1) ରେ ଉଲ୍ଲେଖ ରହିଛି
ଯେ, "ନିମ୍ନଲିଖିତ ଟିକସଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଧାର୍ଯ୍ୟ ହେବ ଏବଂ ଆଦାୟ
କରାଯିବ(g) ଖବରକାରଜ ବ୍ୟତୀତ ସାମଗ୍ରୀ ବିକ୍ରୟ ଉପରେ ଟିକସ.....,
ଯେଉଁଠାରେ ଏପରି ବିକ୍ରୟଆନ୍ଧ୍ର ରାଜ୍ୟ ବ୍ୟବସାୟ ସମୟରେ ଘଟିଥାଏ " ସେହି
ଅନୁଚ୍ଛେଦର ଖଣ୍ଡ (3) ରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇଥିଲା ଯେ "ଆନ୍ଧ୍ରରାଜ୍ୟ ବାଣିଜ୍ୟ କାରବାରରେ
କେବେ ବିକ୍ରୟ ହେବ ତାହା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବା ପାଇଁ ସଂସଦ ଆଇନ ଦ୍ଵାରା ନୀତି ପ୍ରଣୟନ
କରିପାରିବ ।" 21 ଡିସେମ୍ବର, 1956 ରେ ସଂସଦ ଦ୍ଵାରା ପାରିତ ହୋଇଥିବା କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ବିକ୍ରୟ
ଟିକସ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 3 ଅନୁଯାୟୀ ଏହା ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇଥିଲା ଯେ "ଆନ୍ଧ୍ରରାଜ୍ୟ ବାଣିଜ୍ୟ
କାରବାର ସମୟରେ ଏକ ବିକ୍ରୟ ହେବ ବୋଲି ବିବେଚନା କରାଯିବ..... ଯଦି ବିକ୍ରୟ (a)
ଗୋଟିଏ ରାଜ୍ୟରୁ ଅନ୍ୟ ରାଜ୍ୟକୁ ସାମଗ୍ରୀର ଚଳନ ଘଟାଇଥାଏ ।"

1957-58 ରେ C. କମ୍ପାନୀ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ସିମେଣ୍ଟ ବିକ୍ରି କରିଥିଲା ଯାହା ମହୀଶୂର
ରାଜ୍ୟ ବାହାରେ ଥିବା କାରଖାନାରୁ ସେହି ରାଜ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ କ୍ରେତାମାନଙ୍କୁ ଯୋଗାଇ
ଦିଆଯାଇଥିଲା । ମହୀଶୂର ବିଧାନମଣ୍ଡଳ ଦ୍ଵାରା ପାରିତ ଦୁଇଟି ବିକ୍ରୟ ଟିକସ ଅଧିନିୟମ
ଅନୁଯାୟୀ ମହୀଶୂର ରାଜ୍ୟ ଏହି ବିକ୍ରୟ ଉପରେ ଟିକସ ଲାଗୁ କରିଥିଲା । C. କମ୍ପାନୀ ସମ୍ବିଧାନର
ଅନୁଚ୍ଛେଦ 32 ଅନୁଯାୟୀ ଏହି ଆଧାରରେ କରଧାର୍ଯ୍ୟ ଆଦେଶକୁ ରଦ୍ଦ କରିବା କରିବାକୁ ଆବେଦନ

କରିଥିଲା ଯେ ମହାଶୂର ରାଜ୍ୟର ବିକ୍ରୟ ଉପରେ ଟିକସ ଲଗାଇବାର କୌଣସି କ୍ଷମତା ନାହିଁ କାରଣ ସେଗୁଡ଼ିକ ଆନ୍ତଃରାଜ୍ୟ ବାଣିଜ୍ୟ ସମୟରେ ହୋଇଥିଲା ।

ନିର୍ଣ୍ଣୟ ହେଲା ଯେ ଏକ ବିକ୍ରୟ, କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ବିକ୍ରୟ ଟିକସ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 3 (a) ମଧ୍ୟରେ ଗୋଟିଏ ରାଜ୍ୟରୁ ଅନ୍ୟ ରାଜ୍ୟକୁ ସାମଗ୍ରୀର ଚଳନ ଘଟାଇଥାଏ, ଯେତେବେଳେ ଏହି ଚଳନ ବିକ୍ରୟ ବୁକ୍ତିର ଏକ ବୁକ୍ତି କିମ୍ବା ଘଟଣାର ପରିଣାମ ହୋଇଥାଏ ।

ଟାଟା ଆଇରନ୍ ଆଣ୍ଡ ଷ୍ଟିଲ୍ କୋ. ଲିମିଟେଡ୍ ବନାମ ଏସ୍. ଆର୍. ସରକାର, [1961], 1 S.C.R. 379, ଅନୁସରଣ କରାଗଲା ।

ଯେହେତୁ ବିକ୍ରୟ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଜାରି କରାଯାଇଥିବା ଅନୁମତି ଏବଂ ସେଥିରେ ଥିବା ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଅନୁଯାୟୀ କରାଯାଇଥିଲା, ଏବଂ ଅନୁମତି ଅନୁଯାୟୀ ମହାଶୂର ରାଜ୍ୟ ବାହାରେ ଥିବା କାରଖାନାଗୁଡ଼ିକରୁ ଯୋଗାଣ କରିବାକୁ ଥିଲା, ବିକ୍ରୟ ବୁକ୍ତିନାମାରେ ଏକ ବୁକ୍ତିନାମା ରହିଛି ବୋଲି ବିବେଚନା କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ ଯେ ସାମଗ୍ରୀ ମହାଶୂରରେ ଏହାର ସୀମା ବାହାରେ ଅବସ୍ଥିତ ଏକ ସ୍ଥାନରୁ ଯୋଗାଣ କରାଯିବ । ତେଣୁ ଏହି ବିକ୍ରୟ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ବିକ୍ରୟ ଟିକସ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 3 (a) ମଧ୍ୟରେ ଆନ୍ତଃରାଜ୍ୟ ବିକ୍ରୟ ଥିଲା, ଯାହା ଉପରେ ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁକ୍ଷେପ 269କୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି କୌଣସି ରାଜ୍ୟ ଟିକସ ଲଗାଇପାରିବ ନାହିଁ ।

ସାମ୍ବିଧାନିକ ନିଷେଧକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଆନ୍ତଃରାଜ୍ୟ ବିକ୍ରୟ ଉପରେ ଟିକସ ଲଗାଇବାର ଅଧିକାରିତା ଟିକସ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ପାଖରେ ନଥିଲା ଏବଂ ଏକ ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ତଥ୍ୟକୁ ଭୁଲ ଭାବରେ ସ୍ଥିର କରି ସେ ଏପରି କରିବାକୁ ନିଜର ଅଧିକାରିତା କ୍ଷେତ୍ର ପ୍ରୟୋଗ କରିପାରିନଥାନ୍ତେ । ତେଣୁ, ଏହି ଆବେଦନଗୁଡ଼ିକ ଉଚ୍ଚତ୍ତମ ବାଲ ମାମଲାରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ନୀତି ଅନୁଯାୟୀ ଅଯୋଗ୍ୟ ନୁହେଁ ।

ଉଚ୍ଚତ୍ତମ ବାଲ ବନାମ ଉତ୍ତର ପ୍ରଦେଶ ରାଜ୍ୟ [1963] 1 S. C. R. 778 ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ହେବ ନାହିଁ ।

ମୂଳ ଅଧିକାରିତା : 1960 ର ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 65 ଏବଂ 66 ।

(ମୌଳିକ ଅଧିକାରର ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ ପାଇଁ ଭାରତୀୟ ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁକ୍ଷେପ 32 ଅନୁଯାୟୀ)

1962
 ଷ୍ଟେଟ ଟ୍ରେଡିଂ
 କର୍ପୋରେସନ୍ ଅଫ୍
 ଇଣ୍ଡିଆ ଲିମିଟେଡ୍
 ବନାମ
 ମହାଶୂର ରାଜ୍ୟ
 ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ସରକାର

ଆବେଦନକାରୀମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଆର୍. ଜେ. କୋଲା, ଜେ. ବି. ଦାଦାଚାଞ୍ଜି, ଓ. ସି. ମାଥୁର
 ଏବଂ ରବିନ୍ଦ୍ର ନାରାୟଣ ।

ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ପାଇଁ ସି. ଜେ. ଡାୟାରୀ, ଭାରତର ସଲିସିଟର ଜେନେରାଲ, ଆର୍.
 ଗୋପାଳକୃଷ୍ଣନ ଏବଂ ପି. ଡି. ମେମନ ।

1962, ଅଗଷ୍ଟ 28 । ନ୍ୟାୟାଳୟର ରାୟ ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା

ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ଵାରା - ବିକ୍ରୟ ଟିକସ ଲାଗୁ କରୁଥିବା କେତେକ କରଧାର୍ଯ୍ୟ
 ଆଦେଶକୁ ରଦ୍ଦ କରିବା ପାଇଁ ଏବଂ ସେହି ଟିକସ ଆଦାୟ ଏବଂ ସଂଗ୍ରହକୁ ରୋକି ଆନୁଷ୍ଠାନିକ
 ପ୍ରତିକାର ପାଇଁ ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 32 ଅନୁଯାୟୀ ଏହି ଦୁଇଟି ଆବେଦନ ।
 ଆବେଦନକାରୀମାନେ ଅଭିଯୋଗ କରିଛନ୍ତି ଯେ କର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଆଦେଶ ଗୁଡ଼ିକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅସିଦ୍ଧ
 ଏବଂ ତେଣୁ ଅନୁଚ୍ଛେଦ 19 (1) (f) ଏବଂ ଅନୁଚ୍ଛେଦ 31 ଅନୁଯାୟୀ ସେମାନଙ୍କର ମୌଳିକ
 ଅଧିକାରକୁ ପ୍ରଭାବିତ କରେ ।

ପ୍ରତ୍ୟେକ ମାମଲାରେ ଦୁଇ ଜଣ ଲେଖାଏଁ ଆବେଦନକାରୀ ଅଛନ୍ତି, ପ୍ରଥମଟି ହେଉଛି ଷ୍ଟେଟ୍
 ଟ୍ରେଡିଂ କର୍ପୋରେସନ୍ ଅଫ୍ ଇଣ୍ଡିଆ ଲିମିଟେଡ୍ ଏବଂ ଦ୍ଵିତୀୟଟି ହେଉଛି କର୍ପୋରେସନ୍ ଅଫ୍
 ଇଣ୍ଡିଆ ଲିମିଟେଡ୍‌ର ସିମେଣ୍ଟ ମାର୍କେଟିଂ କମ୍ପାନୀ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଆବେଦନରେ ଦୁଇ ଜଣ ଲେଖାଏଁ
 ଉତ୍ତରଦାତା ମଧ୍ୟ ଅଛନ୍ତି, ଯେଉଁମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ପ୍ରଥମଟି ହେଉଛି ମହାଶୂର ରାଜ୍ୟ, ଦ୍ଵିତୀୟ
 ଉତ୍ତରଦାତା ହେଉଛନ୍ତି ଏହାର ଅଧିକାରୀ ମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଜଣେ ଯିଏ ଟିକସ ଲାଗୁ କରିବା ପାଇଁ
 କର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଆଦେଶ ପାରିତ କରିଥିଲେ ।

ବର୍ଷ 1957-58 ରେ ମାର୍କେଟିଂ କମ୍ପାନୀ ଦ୍ଵାରା କରାଯାଇଥିବା ସିମେଣ୍ଟର କିଛି ବିକ୍ରୟ
 ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଆକ୍ସେସିତ କର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଆଦେଶ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ଆବେଦନକାରୀମାନେ କହିଛନ୍ତି
 ଯେ ମାର୍କେଟିଂ କମ୍ପାନୀ ସେହି ବିକ୍ରୟକୁ ଟ୍ରେଡିଂ କର୍ପୋରେସନ୍‌ର ପ୍ରତିନିଧି ଭାବରେ କରିଥିଲା ।
 ଏହା ଠିକ୍ କି ନୁହେଁ, ଏହା ଏହି ମାମଲାରେ ବାସ୍ତବରେ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ନୁହେଁ, କାରଣ କିଣା ବିକା
 କରୁଥିବା କମ୍ପାନୀ କର୍ପୋରେସନ୍‌ର ପ୍ରତିନିଧି ଭାବେ ଟିକସ ଦେବାକୁ ଏହାର ଦାୟିତ୍ଵକୁ ଅସ୍ଵୀକାର
 କରେ ନାହିଁ । ଏକମାତ୍ର ବିବାଦ ହେଉଛି ମହାଶୂର ରାଜ୍ୟ ବାହାରୁ ଯେଉଁ ବିକ୍ରୟରେ ସାମଗ୍ରୀ ଚଳନ
 କରାଯାଇଥିଲା ତାହା ଟିକସ ଯୋଗ୍ୟ ଥିଲା କି ନାହିଁ । ଆବେଦନକାରୀମାନେ ଯୁକ୍ତି କରିଛନ୍ତି ଯେ

ସେମାନେ ଏତେ ଉତ୍ତରଦାୟୀ ନୁହଁନ୍ତି କାରଣ ତାହା ଆନ୍ତଃରାଜ୍ୟ ବାଣିଜ୍ୟ ସମୟରେ କରାଯାଇଥିବା ବିକ୍ରୟ, ଯାହା ଉପରେ ରାଜ୍ୟ ବିଧାନମଣ୍ଡଳର କୌଣସି ଆଇନ ଟିକସ ଲାଗୁ କରିପାରିବ ନାହିଁ ।

ଯଦିଓ କର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ବର୍ଷ ଗୋଟିଏ ଥିଲା, ଅର୍ଥାତ୍, 1957-58ର ଥିଲା, ସେଠାରେ ଦୁଇଟି କର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଆଦେଶ ଥିଲା । ଏହାର କାରଣ ଥିଲା ଯେ ସେହି ବର୍ଷ ମହାଶୂରରେ ଦୁଇଟି ବିକ୍ରୟ ଟିକସ ଅଧିନିୟମ ଲାଗୁ ହୋଇଥିଲା, ଯଥାଃ ମହାଶୂର ବିକ୍ରୟ ଟିକସ ଅଧିନିୟମ, 1948, ଏବଂ ମହାଶୂର ବିକ୍ରୟ ଟିକସ ଅଧିନିୟମ, 1957, ଯେଉଁଠାରେ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଅଧିନିୟମଟି ଅକ୍ଟୋବର 1, 1957 ରୁ ପୂର୍ବବର୍ତ୍ତୀଟିକୁ ରଦ୍ଦ କରିଦେଇଥିଲା । ଏପ୍ରିଲ 1, 1957 ଏବଂ ସେପ୍ଟେମ୍ବର 30, 1957 ମଧ୍ୟରେ ହୋଇଥିବା ବିବାଦୀୟ ବିକ୍ରୟ ଉପରେ 1948 ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ଏବଂ ଅକ୍ଟୋବର 1, 1957 ଏବଂ ମାର୍ଚ୍ଚ 31, 1958 ମଧ୍ୟରେ ହୋଇଥିବା ବିକ୍ରୟ ଉପରେ 1957 ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ଟିକସ ଲାଗୁ କରାଯାଇଥିଲା । ଉଭୟ କର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଆଦେଶକୁ ଆବେଦନକାରୀମାନେ ଆପତି କରିଛନ୍ତି ।

ରାଜ୍ୟ ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ ଏହି ଟିକସ ଲାଗୁ କରାଯାଇଥିଲା । ବର୍ତ୍ତମାନ ମୂଳତଃ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଥିବା ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁକ୍ଷେପ 286 (2) ରେ କୁହାଯାଇଛି ଯେ ସଂସଦ ଆଇନ ଦ୍ଵାରା ଅନ୍ୟଥା ପ୍ରଦାନ କରିଥିବା ବ୍ୟତିରେକେ, ଏକ ରାଜ୍ୟ ଆନ୍ତଃରାଜ୍ୟ ବିକ୍ରୟ କିମ୍ବା କ୍ରୟ ଉପରେ ଟିକସ ଲଗାଇବାକୁ ଏକ ଆଇନ ପାରିତ କରିପାରିବ ନାହିଁ । ଏହି ବ୍ୟବସ୍ଥା ସମ୍ବିଧାନ (ଷଷ୍ଠ ସଂଶୋଧନ) ଅଧିନିୟମ, 1956 ଦ୍ଵାରା ବିଲୋପ କରାଯାଇଥିଲା, ଯାହା ସେପ୍ଟେମ୍ବର 11, 1956 ରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇଥିଲା । ସମ୍ବିଧାନ (ଷଷ୍ଠ ସଂଶୋଧନ) ଅଧିନିୟମ ମଧ୍ୟ ଅନୁକ୍ଷେପ 269କୁ ସଂଶୋଧନ କରିଥିଲା, ଯାହାର ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ଅଂଶ ଏପରି ସଂଶୋଧନ ପରେ ନିମ୍ନରେ ଦିଆଗଲା:

ଅନୁକ୍ଷେପ 269 (1) - "ନିମ୍ନଲିଖିତ ଶୁଳ୍କ ଏବଂ ଟିକସ ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଆଦାୟ ଏବଂ ସଂଗ୍ରହ କରାଯିବ

- (2) ଖବରକାଗଜ ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ ସାମଗ୍ରୀର ବିକ୍ରୟ କିମ୍ବା କ୍ରୟ ଉପରେ ଟିକସ, ଯେଉଁଠାରେ ଏହିପରି ବିକ୍ରୟ କିମ୍ବା କ୍ରୟ ଆନ୍ତଃରାଜ୍ୟ ବ୍ୟବସାୟ କିମ୍ବା ବାଣିଜ୍ୟ ସମୟରେ ହୋଇଥାଏ

- (3) ଆନ୍ତଃରାଜ୍ୟ ବ୍ୟବସାୟ କିମ୍ବା ବାଣିଜ୍ୟ ସମୟରେ ଦ୍ରବ୍ୟର ବିକ୍ରୟ କିମ୍ବା କ୍ରୟ କେବେ ହେବ ତାହା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବା ପାଇଁ ସଂସଦ ଆଇନ ଦ୍ଵାରା ନୀତି ପ୍ରଣୟନ କରିପାରିବ ।

ସନ୍ଦିଧାନ ସଂଶୋଧନ ଅଧିନିୟମ ସପ୍ତମ ଅନୁସୂଚୀରେ ମଧ୍ୟ ସଂଶୋଧନ କରି ଆଇଟମ୍ 92Aକୁ ତାଲିକା-1ରେ ସାମିଲ କରିଥିଲା ଏବଂ ଏହା ଦ୍ଵାରା କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କୁ ଆନ୍ତଃରାଜ୍ୟ ବ୍ୟବସାୟ କିମ୍ବା ବାଣିଜ୍ୟ ସମୟରେ କରାଯାଇଥିବା ଖବରକାଗଜ ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ ସାମଗ୍ରୀର ବିକ୍ରୟ କିମ୍ବା କ୍ରୟ ଉପରେ ଟିକସ ଲଗାଇବାର କ୍ଷମତା ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲା ଏବଂ ତାଲିକା-2ରେ ପୁରୁଣା ତାଲିକାଭୁକ୍ତ 54 ସ୍ଥାନରେ ଏକ ନୂଆ ତାଲିକା ପ୍ରତିଷ୍ଠାପିତ କରିଥିଲା, ଯାହା ରାଜ୍ୟକୁ ଖବରକାଗଜ ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ ସମସ୍ତ ସାମଗ୍ରୀର ବିକ୍ରୟ କିମ୍ବା କ୍ରୟ ଉପରେ ଟିକସ ଲଗାଇବାର କ୍ଷମତା ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲା, ତାଲିକା-1ର 92A ପ୍ରବେଶର ବଶବର୍ତ୍ତୀ ରହି । ଯେହେତୁ ସନ୍ଦିଧାନର ଏହି ସଂଶୋଧନ, ତେଣୁ ରାଜ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ଆନ୍ତଃରାଜ୍ୟ ବିକ୍ରୟ କିମ୍ବା କ୍ରୟ ଉପରେ ଟିକସ ଲଗାଇପାରିବେ ନାହିଁ ।

21 ଡିସେମ୍ବର, 1962ରେ ସଂସଦ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ବିକ୍ରୟ ଟିକସ ଅଧିନିୟମ ପାରିତ କରିଥିଲା, ଯାହାର ଧାରା 3 ଆନ୍ତଃରାଜ୍ୟ ବିକ୍ରୟକୁ ପରିଭାଷିତ କରିଥିଲା । ଏହି ଧାରା 1957 ମସିହା ଜାନୁଆରୀ 5 ତାରିଖରେ ଲାଗୁ ହୋଇଥିଲା । ତେବେ ଏହି ଅଧିନିୟମର ଟିକସ ବ୍ୟବସ୍ଥା ବହୁ ପରେ ଲାଗୁ ହୋଇଥିଲା, କିନ୍ତୁ ଏହି ମାମଲା ଗୁଡ଼ିକରେ ଆମେ ତାହା ସହିତ ସମ୍ବନ୍ଧ ନାହିଁ ।

କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ବିକ୍ରୟ ଟିକସ ଅଧିନିୟମ, 1956 ର ଧାରା 3 କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବା ପରେ ହିଁ ସମଗ୍ର କର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ବର୍ଷ 1957-58 ଥିଲା । ତେଣୁ ସେହି ବର୍ଷ, ରାଜ୍ୟ ଏକ ବିକ୍ରୟ ଉପରେ ଟିକସ ଲଗାଇ ପାରିଲା ନାହିଁ, ଯାହା କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ବିକ୍ରୟ ଟିକସ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 3ରେ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରାଯାଇଥିବା ଆନ୍ତଃରାଜ୍ୟ ବିକ୍ରୟ ଥିଲା । ସେହି ଧାରା ଏକ ଆନ୍ତଃରାଜ୍ୟ ବିକ୍ରୟକୁ ଦୁଇଟି ଉପାୟରେ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରିଥିଲା, ଯେଉଁଥିରୁ ଗୋଟିଏ ଏହି ସର୍ତ୍ତରେ ଅଛି: "ଦ୍ରବ୍ୟର ବିକ୍ରୟ କିମ୍ବା କ୍ରୟ ଆନ୍ତଃରାଜ୍ୟ ବାଣିଜ୍ୟ କିମ୍ବା ବାଣିଜ୍ୟ ସମୟରେ ହୋଇଥିବା ବିବେଚନା କରାଯିବ ଯଦି ବିକ୍ରୟ କିମ୍ବା କ୍ରୟ-(a) ଗୋଟିଏ ରାଜ୍ୟରୁ ଅନ୍ୟ ରାଜ୍ୟକୁ ଦ୍ରବ୍ୟର ଚଳନ ଘଟାଇଥାଏ । ଆବେଦନକାରୀମାନେ ଯୁକ୍ତି କରିଛନ୍ତି ଯେ ବିବାଦୀୟ ବିକ୍ରୟ ଏହି ପ୍ରକାରର ଥିଲା ଏବଂ ତେଣୁ ଉତ୍ତରଦାତା ସେମାନଙ୍କ ଉପରେ ଟିକସ ଲଗାଇପାରିବେ ନାହିଁ ।

ତେବେ ପ୍ରଶ୍ନ ହେଉଛି, ଏହି ବିକ୍ରିରେ ଅନ୍ୟ ରାଜ୍ୟରୁ ମହୀଶୂରକୁ ସିମେଣ୍ଟର ପରିବହନ ସଂଜ୍ଞାର ଅର୍ଥ ମଧ୍ୟରେ ଥିଲା କି? ଟାଟା ଆଇରନ୍ ଆଣ୍ଡ ଷ୍ଟିଲ୍ କମ୍ପାନୀ ଲିମିଟେଡ୍ ବନାମ ଏସ୍. ଆର୍. ସରକାର⁽¹⁾ ମାମଲାରେ ଏହା କୁହାଯାଇଥିଲା ଯେ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ବିକ୍ରୟ ଟିକସ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 3 (a) ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ଟିକସ ଗୋଟିଏ ରାଜ୍ୟରୁ ଅନ୍ୟ ରାଜ୍ୟକୁ ସାମଗ୍ରୀର ଚଳନ ଘଟାଇଥାଏ, ଯେତେବେଳେ ଗତିବିଧି ଏକ ରୁକ୍ତିନାମା କିମ୍ବା ବିକ୍ରୟ ରୁକ୍ତିର ଘଟଣାର ପରିଣାମ ହୋଇଥାଏ । "ବିବାଦୀୟ ବିକ୍ରିରେ ସମ୍ପୃକ୍ତ ସିମେଣ୍ଟ ପ୍ରକୃତରେ ଅନ୍ୟ ରାଜ୍ୟରୁ ମହୀଶୂରକୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତରିତ ହୋଇଥିଲା ବୋଲି ଅସ୍ପୀକାର କରାଯାଏ ନାହିଁ । ଉତ୍ତରଦାତାମାନେ କେବଳ ଯୁକ୍ତି କରନ୍ତି ଯେ ଏହି ଗତିବିଧି ଏକ ରୁକ୍ତିନାମା କିମ୍ବା ବିକ୍ରୟ ରୁକ୍ତିର ଘଟଣାର ଫଳାଫଳ ନୁହେଁ ।

ତେଣୁ ଏହି ଆବେଦନର ଫଳାଫଳ ଏହା ପ୍ରମାଣିତ କରିବ ଯେ ଅନ୍ୟ ରାଜ୍ୟରୁ ମହୀଶୂରକୁ ସିମେଣ୍ଟର ପରିବହନ ବିକ୍ରୟ ରୁକ୍ତିରେ ଏକ ରୁକ୍ତିର ପରିଣାମ ଥିଲା ନା ଏପରି ରୁକ୍ତିର ଏକ ଘଟଣା ଥିଲା । ଏହି ପ୍ରଶ୍ନ ରୁକ୍ତି ଉପରେ ନିର୍ଭର କରିବ ଏବଂ ରୁକ୍ତିକୁ ସଠିକ୍ ଭାବରେ ଚର୍ଚ୍ଚନା କରିବା ପାଇଁ ବିକ୍ରିର ପ୍ରକ୍ରିୟାକୁ, ଯାହା ଉପରେ କୌଣସି ବିବାଦ ନାହିଁ, ଉଲ୍ଲେଖ କରିବାକୁ ପଡିବ । ବର୍ତ୍ତମାନ, ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ସମୟରେ ସିମେଣ୍ଟ କେବଳ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଜାରି କରାଯାଇଥିବା ଅନୁମତି ଏବଂ ଏଥିରେ ଥିବା ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଅନୁଯାୟୀ କିଣାଯାଇପାରିବ । ଏହା କେତେକ ବୈଧାନିକ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ପରିଣାମ ବୋଲି ମନେହୁଏ । ଆମେ ଯେଉଁସବୁ ବିକ୍ରି ଉପରେ ଜଡ଼ିତ, ସେ ସବୁ ଏପରି ଅନୁମତି ଅଧୀନରେ ଥିଲା । ଦୁର୍ଭାଗ୍ୟବଶତଃ ଆବେଦନକାରୀମାନେ ସେମାନଙ୍କ ଆବେଦନରେ ଅନୁମତିର କୌଣସି ନମୁନା ନକଲ ପ୍ରକାଶ କରିନଥିଲେ । ଯେହେତୁ ଅନୁମତିଗୁଡ଼ିକର ଅସ୍ତିତ୍ଵ ବିବାଦରେ ନଥିଲା ଏବଂ ଆବେଦନରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିଲା, ଆବେଦନକାରୀମାନଙ୍କୁ ଶୁଣାଣି ସମୟରେ ଏକ ଅନୁମତିର ନମୁନା କପି ଉପସ୍ଥାପନ କରିବାକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇଥିଲା ଯାହାକୁ ଉତ୍ତରଦାତାମାନେ ସଠିକ୍ ନମୁନା ଭାବରେ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ । ଉପସ୍ଥାପିତ ନମୁନାରୁ ଏହା ଜଣାପଡ଼େ ଯେ ଅନୁମତି ପ୍ରାପ୍ତ ଅନ୍ତର୍ଗତ ସିମେଣ୍ଟ ଯୋଗାଣ ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ଏକ ସିମେଣ୍ଟ କାରଖାନା ଏଥିରେ ନାମିତ ହୋଇଥିଲା । ଆମେ ସେହି ବିକ୍ରୟ ସହିତ ଜଡ଼ିତ, ଯେଉଁଥିରେ ମହୀଶୂର ବାହାରେ ଥିବା କାରଖାନାଗୁଡ଼ିକରୁ ଯୋଗାଣ ପାଇଁ ଅନୁମତି ଆବଶ୍ୟକ ହୋଇଥାଏ । ଏହି ଅନୁମତିଗୁଡ଼ିକ କ୍ରେତାମାନଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ସେଗୁଡ଼ିକରେ ନାମିତ

(1) [1961] 1 S.C.R. 379, 391

1962

କ୍ଷେତ୍ର ଟ୍ରେଡିଂ
କର୍ପୋରେସନ ଅଫ
ଇଣ୍ଡିଆ ଲିମିଟେଡ୍
ବନାମ
ମହାଶୂର ରାଜ୍ୟ
ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ସରକାର

ଯୋଗାଣକାରୀ ଥିଲେ କିଣାବିକା କରୁଥିବା କମ୍ପାନୀ । ଅନୁମତି ପାଇବା ପରେ କ୍ରେତା ମାର୍କେଟିଂ କମ୍ପାନୀକୁ ଏକ ବରାଦି ଦେଇଥିଲେ ଏବଂ ପରେ ଏହା ସହିତ ଏକ ଦୃଢ଼ ଚୁକ୍ତିନାମା କରାଯାଇଥିଲା ।

ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଆଦେଶ ଦେବା ସମୟରେ, ଟିକସ ଅଧିକାରୀ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିଥିଲେ ଯେ କୌଣସି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କାରଖାନାରୁ କୌଣସି ଯୋଗାଣ ପାଇଁ ଏହି ଦୃଢ଼ ଚୁକ୍ତିରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା ନଥିଲା ଏବଂ ଯୋଗାଣ ବାସ୍ତବରେ ମହାଶୂର ରାଜ୍ୟ ବାହାରେ ଥିବା କାରଖାନାରୁ କେବଳ ଯୋଗାଣକାରୀ, କିଣାବିକା କମ୍ପାନୀର ସୁବିଧା ପାଇଁ କରାଯାଇଥିଲା, ଏବଂ ଚୁକ୍ତିନାମାରେ କୌଣସି ଚୁକ୍ତି ହେତୁ ନୁହେଁ । ଏହା ସତ୍ୟ ଯେ ଲିଖିତ ଚୁକ୍ତିରେ କୌଣସି ଚୁକ୍ତି ନଥିଲା ଯେ କୌଣସି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କାରଖାନାରୁ ଯୋଗାଣ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ, କିନ୍ତୁ ଆମକୁ ଲାଗୁଛି ଯେ ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଚୁକ୍ତିନାମା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ସେଗୁଡ଼ିକରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ହୋଇନଥିଲା । ଯାହା ହେଉନା କାହିଁକି, ପ୍ରତ୍ୟେକ ଚୁକ୍ତି ସ୍ୱୀକୃତ ଭାବେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିବା ଅନୁମତି ପତ୍ରର ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଅଧୀନରେ ଥିଲା । ଯେହେତୁ ଏହା ବିବାଦରେ ନାହିଁ ଯେ ବିକ୍ରୟ କେବଳ ଏକ ଅନୁମତି ଅଧୀନରେ ଏବଂ ଏଥିରେ ଥିବା ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଅନୁଯାୟୀ ହୋଇପାରିବ, ଏକ ଚୁକ୍ତିନାମାକୁ ଏହାର ବିଷୟ ଭାବରେ ପଢ଼ିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଯେହେତୁ ଆମେ ଯେଉଁ ଅନୁମତି ନେଇ ଚିହ୍ନିତ, ସେଥିରେ ଉଲ୍ଲେଖ ରହିଛି ଯେ ମହାଶୂର ବାହାରେ ଅବସ୍ଥିତ ଗୋଟିଏ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ କାରଖାନାରୁ ଯୋଗାଣ କରାଯିବାର ଥିଲା, ତେଣୁ ଚୁକ୍ତିନାମାରେ ଏକ ଚୁକ୍ତି ରହିଛି ବୋଲି ବିବେଚନା କରାଯିବା ଉଚିତ ଯେ ମହାଶୂରକୁ ଏହାର ସୀମା ବାହାରେ ଅବସ୍ଥିତ ଏକ ସ୍ଥାନରୁ ସାମଗ୍ରୀ ଯୋଗାଣ କରାଯିବ । କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ବିକ୍ରୟ ଟିକସ ଅଧିନିୟମ 3(a) ରେ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରାଯାଇଥିବା ପରି ଏପରି ଏକ ଚୁକ୍ତିନାମା ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ବିକ୍ରୟ କ୍ଷେତ୍ର ଭାବରେ ଏକ ଆନ୍ତଃରାଜ୍ୟ ବିକ୍ରୟ ହେବ । ପୂର୍ବରୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିବା ସମ୍ବିଧାନ ଏବଂ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ବିକ୍ରୟ ଟିକସ ଆଇନର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି କୌଣସି ରାଜ୍ୟ ଏପରି ବିକ୍ରୟ ଉପରେ ଟିକସ ଲାଗୁ କରିପାରିବ ନାହିଁ । ତେଣୁ ଆମକୁ ଲାଗୁଛି ଯେ ଏହି ଆବେଦନ ସଫଳ ହେବା ଉଚିତ ।

ତେବେ ଏହା କୁହାଯାଇଥିଲା ଯେ *ଶ୍ରୀମତୀ ଉଜ୍ଜମ୍ବ ବାଇ ବନାମ ଉତ୍ତର ପ୍ରଦେଶ ରାଜ୍ୟ*⁽¹⁾ ମାମଲାରେ ଆମର ନିର୍ଣ୍ଣୟକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଏହି ଆବେଦନଗୁଡ଼ିକ ଅଯୋଗ୍ୟ ଥିଲା, ଯଦିଓ ମହାଶୂର ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ଟିକସ ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କର ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବିକ୍ରୟ ଆନ୍ତଃରାଜ୍ୟ ବିକ୍ରୟ କି ନୁହେଁ ତାହା ସ୍ଥିର କରିବାର ଅଧିକାରିତା ଥିଲା ଏବଂ ଏହିପରି ଅଧିକାରିତାର ପ୍ରୟୋଗରେ ଅର୍ଦ୍ଧ-

⁽¹⁾ (1963) 1 S.C.R. 778

ନ୍ୟାୟିକ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଭାବରେ ସେମାନଙ୍କ ଦ୍ଵାରା କରାଯାଇଥିବା କୌଣସି ତ୍ରୁଟି କୌଣସି ମୌଳିକ ଅଧିକାରକୁ ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ କରିନଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଆମେ ଭାବୁଛୁ ଯେ ସେହି ମାମଲାଟି ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ଭିନ୍ନ ଅଟେ । ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ଦାସ ସେଥିରେ କହିଥିଲେ ଯେ "ଯଦି ଏକ ଅର୍ଦ୍ଧ-ନ୍ୟାୟିକ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଅଧିକାରିତା ବିନା କାର୍ଯ୍ୟ କରନ୍ତି କିମ୍ବା ଏକ ଆନୁଷଙ୍ଗିକ ତଥ୍ୟ ବିଷୟରେ ଏକ ତ୍ରୁଟି କରି ଭୁଲ ଭାବରେ ଅଧିକାରିତା ଗ୍ରହଣ କରନ୍ତି ଏବଂ ଫଳସ୍ଵରୂପ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଏକ ମୌଳିକ ଅଧିକାରକୁ ବିପଦରେ ପକାଇଥାଏ କିମ୍ବା ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ କରେ, ସେହି ଅଧିକାରର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତା ଉପରେ ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠିଥାଏ ଏବଂ ଅନୁକ୍ଳେଦ 32 ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ଆବେଦନ ହୋଇପାରିବ ।" ସେ ଏହା ମଧ୍ୟ କହିଥିଲେ ଯେ ଯେଉଁଠାରେ ଏକ ବିଧାନ ଆଇନଗତ ଅଧିକାର ମଧ୍ୟରେ ରହିଛି, କିନ୍ତୁ ନିଆଯାଇଥିବା କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଅଧିକାରିତା କ୍ଷେତ୍ର ବାହାରେ, ସେଠାରେ ଅନୁକ୍ଳେଦ 32 ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ଆବେଦନ ଯୋଗ୍ୟ ହେବ । ଏ କ୍ଷେତ୍ରରେ ତାହା ହିଁ ହୋଇଛି । ଏଥିରେ କୌଣସି ବିବାଦ ନାହିଁ ଯେ ରାଜ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ସେଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ଟିକସ ଲଗାଇବାର ସାମ୍ବିଧାନିକ ନିଷେଧ ରହିଥିବାରୁ ଆନ୍ତଃରାଜ୍ୟ ବିକ୍ରୟ ଉପରେ ଟିକସ ଲଗାଇବାର ଅଧିକାରିତା ଟିକସ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ପାଖରେ ନଥିଲା । ଏକ ଆନୁଷଙ୍ଗିକ ତଥ୍ୟକୁ ଭୁଲ ଭାବରେ ସ୍ଥିର କରି ସେ ଏପରି କରିବା ପାଇଁ ନିଜକୁ ଅଧିକାରିତା ପ୍ରଦାନ କରିପାରି ନଥିଲେ । ତାହା ହିଁ ସେ ଏଠାରେ କରିଥିବା ପରି ମନେହୁଏ । ତେଣୁ ଆମେ ଭାବୁଛୁ ଯେ *ଉଜ୍ଜୟୀ ବାଇ ମାମଲା*⁽¹⁾ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲାରେ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ନୁହେଁ ଏବଂ ଆବେଦନଗୁଡ଼ିକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ରୂପେ ଯୋଗ୍ୟ ।

ଏହାର ପରିଣାମ ହେଉଛି ଯେ ଆବେଦନଗୁଡ଼ିକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇଛି ଏବଂ ଆମେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଉଛୁ ଯେ ଆବେଦନରେ ଉଲ୍ଲିଖିତ କର ଧାର୍ଯ୍ୟ ଆଦେଶକୁ ରଦ୍ଦ କରି ଏବଂ ଆବେଦନରେ ଉଲ୍ଲିଖିତ ବିକ୍ରୟ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଟିକସ ଆଦାୟ କିମ୍ବା ସଂଗ୍ରହରୁ ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କୁ ବାରଣ କରି, ଯେଉଁଥିରେ ସାମଗ୍ରୀ ବାହାରୁ ମହାଶୂରକୁ ତଳନ ହେଉଥିଲା, ଉପଯୁକ୍ତ ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଜାରି କରାଯାଉ । ଖର୍ଚ୍ଚ ପାଇଁ କୌଣସି ଆଦେଶ ଦିଆଯିବ ନାହିଁ କାରଣ ଆବେଦନକାରୀମାନେ ଅନୁମତି ଗୁଡ଼ିକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିନଥିଲେ ଏବଂ ଆବେଦନ ଗୁଡ଼ିକରେ ସେମାନଙ୍କ ମାମଲାକୁ ଏହା ଯେପରି କରାଯାଇ ପାରିଥାନ୍ତା ସେହିପରି ଭାବେ ଏତେ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରିନଥିଲେ । ଯେହେତୁ ସେମାନଙ୍କୁ କିଛି ସୁବିଧା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା, ତେଣୁ ଏହି ଆବେଦନର ଖର୍ଚ୍ଚରୁ ସେମାନଙ୍କୁ ବଞ୍ଚିତ କରିବା ଠିକ୍ ବୋଲି ଆମେ ଭାବୁଛୁ ।

(1) (1963) 1 S.C.R. 778

1962

ସ୍ୱେଚ୍ଛା ଚେତ୍ତି
କର୍ପୋରେସନ ଅଫ
ଇଣ୍ଡିଆ ଲିମିଟେଡ୍
ବନାମ
ମହୀଶୂର ରାଜ୍ୟ
ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ସରକାର

ଆବେଦନ ଗୁଡ଼ିକୁ ଅନୁମତି ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା ।

ଅସ୍ୱୀକରଣ

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

ଭାଷାନ୍ତର:

ସୁବୋଧ ରାଉତ,
ଉପବିଭାଗ ଅଧିକାରୀ (ଅନୁବାଦ),
ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ ।